

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

<p>A szerkesztőség: Wallner-féle ház, a tó partján, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOLLÁNYI ÖDÖN. Kiadó és laptulajdonos: LÓWY B.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér. Hirdetmények: Egy hasábos petitsor egyszeri közlésnél 8 f., többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: Minden szó 4 fillér.</p>
---	---	---

Deák Ferencz.

1803—1903.

Folyó évi október hó 17-én fogja ünnepelni az ország Deák Ferencznek, a haza bölcsének századik születése napját.

Kétszeres ünnep ez Zalamegyében, nemcsak a haza bölcsének, hanem a megye legnagyobb szülöttjének emlék-ünnepe is.

Ki volt Deák Ferencz? Mit tett ő?

Azt e helyen fejtegetni fölösleges volna, hisz ugyis tudja azt az aggasztántól az iskolás gyermekig mindenki e hazában.

Azok közül a nagy férfiak közül, kiket hazánk történelme a XIX. században felmutat, három nagy ember válik ki.

Széchenyi, a legnagyobb magyar, ki férfikorát a haza boldogulásának, felvirágoztatásának szenteli ugy szellemi, mint anyagi tehetségeivel egyetemben; Kossuth, a lángszavu szónok, ki felrázza nemzetét és a szó hatalmával küzd a nemzet jogaiért; és a haza bölcsé, a nagy törvényutód, a mély tudomány államférfi.

Nagy idők nagy embereket kívánnak, kiket el nem söpör a vihar, kik küzdenek a vésszel; ha kell, szembe szállnak a hatalommal, de a kötelesség vezérelte utjaikról le nem téríthetők.

Ilyen volt Deák Ferencz is; férfuházva fényes szellemi tehetségekkel, erős akaratú, szilárd jellemmel; szívóssággal küzd a nemzet önállóságáért, a jogért, a jog biztosításáért; bölcs előrelátása felismeri az időt, melyekkel vivja nagy, eredményeiben mász-sze kiható küzdelmeit.

Fáradtságos ez a küzdelem, a kitarásnak erős próbája; de nem csügged soha.

Munkásságát a beállott események egy időre megakasztják ugyan, de nem végleg, mert a külső események és a belső állapotok meghozzák a nemzetnek a remény zöld ágát és Deáknak az alkalmat a fellépésre.

Ismeri az utat, melyen haladnia kell, hogy nemzete érdekében cselekedjen. Nem téríti le erről sem a külső esemény, sem a pártok kebelében felfelmerült ellentét; nem az októberi diploma, vagy a februári pátens.

Semitem kockáztat, de nem is enged.

Eros logikájával, gondolatának természetesen erejével, lefegyverzi a pártokat; hírlapi cikkeivel meggyőző álláspontjának helyességéről, megtalálja az utat az uralkodó szívéhez, meggyőződéséhez. És ezek meghozzák neki a sikert, melyért annyit küzdött; eléri a célját, mit kívánt és a nemzet viszszanyeri a kiegyezésben mindazt, a mit sokáig oly nehezen nélkülözött.

Békés uton, az ész és a jog fegyverével harcolt. Nem gázolt vérben, hogy győzelmi vágyát kielégítse; nem tiport el nemzeteket, hogy hírnevét nagyra emelje; nem kellett neki a vagygon, a rang, a kitüntetés, hogy azokkal pompázzék. Es kivíva nemzetének a legdrágább kincset, az önnállóságot és alkotmányt.

Önzetlen munkálkodása legyen mintaképe minden magyarnak, hogyan kell a haza javáért jutalmat nem várva, elismerést nem követelve munkálkodni.

Szűcs Mihály.

A művelt társadalom egy feladata.

Nagy tudósunk, Hoitsy Pál, Nagy-magyarország című új könyvében a tudós hideg számításával minden magyart lázba ejtő képet fest nemzetünk jövőndő nagyságáról.

A régiségek bűvárai szerint egy hatalmas, valódi arisztokrata népek utolsó, maroknyi ivadéka vagyunk; messze elvetődve az őshazától; idegenül, rokonszagosan bekelődve Európa népei közé.

Ki tudja, mit rejt magában a jövőndő méhe! Nehéz küzdelmek előtt állunk, akár a Hoitsy által megjövendölt Nagymagyarország felé száll tekintetünk, akár az Európa népei közt bekövetkezendő harcoknak kísértete

T Á R C Z A.

1890. januárius 8. emleke.

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczája.
Feltétekintek az égboltozatra
És hitem feléled,
Hogy még egyszer megláthatlak,
Kis fiacskám, téged.
Ég, hitem világa,
Úzze messze fényed.
A szenvedő lelket
Tördelő kétségéd!

Feltétekintek az égboltozatra,
Vesztett kincsem, hozzád.
Látom fényben tündökölni
Megdicsőült orcád.
S ég, ragyog hitem világa,
Szűmben édes nyugalom:
Látjuk egymást nem sokára
Angyallá lett angyalom!

D. Gy.

Miért hosszú a szenvedés? . . .

Miért hosszú a szenvedés?
A boldogság miért oly rövid?
Mivel mohón élvezük el
Ennek virágait, gyümölcseit,
Meggzámoljuk a perczeket,
Ha bánat ér, ha szenvedünk,
S nem vesszük számba a napot,
Ha fényben tündököl egünk.

D. Gy.

Aki nem fél a mamától.

Az emeletnek izlésesen butorozott szobájában, hol a hangora mélabús akkordjai épen elhangzottak, az ízli-pízzi kis kacskók tulajdonosa, a szép Klárka nyitja fel szólásra helyes szájaeskáját.

— Bizony elhíhet, igen tisztelt Imre urfi, hogy én soha, de soha ez életben egy férfi csókja után, még csak képzeletben sem vágyódtam.

— Hiszi a pizsi, szolt Imre, hamisan mosolyogva.

— Eh mit, különben is felesleges nekünk erről diskurálnunk. Azelőtt sem volt a véleményem valami nagyon hízelgő magukról, egy idő óta még a kezdetleges bizalomra sem tartom méltónak a fiatal urakat, nem hogy csókra. A mult napokban olvastam egy tárczát, mely a mai fiatal embereket jellemezte és pedig azt hiszem, elég találóan. Hallja csak! majd elmondom röviden s látni fogja, hogy abban a tárczában leirt fiatal ember élete legkevésbé sem homályos tükröz az önök részére. Legyen a tükrözés keretének neve Pista.

Még a középiskoláit sem végezve, már is Istvánnak tartja magát. El-eljár iskolába, de könyveit már rösteli kezében vinni, tehát kegyetlenül megfőszítja kemény táblájuktól és még kegyetlenebbül kabátja belső zsebeibe gyömöszöli. Külső zsebében pedig nem czeruza, de cigarettá van; egy másik zsebében meg a 32 levelű bibliára is okvetlen ráakadnánk. Mondja csak, milyen reményekre jogosít fel az ilyen ficsur? Pista felő, már-már Istvánnak volna szólítható, ha kellő komoly-

ságot tudna tanusítani. De vajjon komolyságról tesz-e tanusítást az, hogy a napnak nagyobb részét vig czimborák körében, kávéházban, korcsmában tölti; a szórakozás jól belenyúlik az éjszakába, persze ilyenkor aztán nincs hiánya sem a bornak, sem a cigánynak. Kimerülve a folytonos éjjelezésben, vajjon teljesíthet-e komoly feladatot?

Mulnak a hónapok, mulnak az évek s kezd az arany szabadság köpenye ránczot vetni; rendkívül unalmassá válik az eddig igen kedvelt vig barátok és czimborák társasága, rossz, izetlen kezd lenni a korcsmai koszt; füstösnek tűnik fel a kávéház, idővel unalmassá válik a cigány hegedűjének hangja, a bálakat kezdi unni „kivénültem már abból“ — mondja s bekövetkezett a teljes blazirtság. A lumpoló jó pajtasok elszálinkóznak; egy rész meg is feleségesedik, és István azt veszi észre, hogy maga marad a régi gárdából. A legényszoba mindinkább ridegebbé lesz. Néha komor pillanatai vannak elhagyatottságában s kezd a nősülés gondolatával megbarátkozni. Abban a hitben ringatja magát, hogy mégis csak más és jobb a családi élet. Az eddig élvezett arany szabadság kezd teherré lenni; no meg a kopaszodás is mindig nagyobb mérveket öltve, végre aggasztóvá lesz. A nősülésre készítő gondolatok közt nem utolsó helyen áll az adósság réme s kapja magát, felcsap hozományvadásznak.

— Mondja csak — végzé hosszú predikációját Klárka — hogyan rokonszenvezhetnénk az ilyen férfakkal?

Jó, jó! édes Klárka, de engem csak nem tart ilyennek?

jelenik meg szemünk előtt. Ezekre a küzdelmekre készülnünk kell. S vajjon ki ne óhajtana a nemzet leendő nagyságának épületéhez legalább egy porszemnyivel is hozzájárulni; avagy ki ne óhajtana a nemzet erejének, ellenálló képességének fokozását, melyre jövő nagy küzdelmeiben szüksége lesz?

A munka már megkezdődött és halad tervszerűen, biztosan és a legközelebbi célja nem más, mint az egységes magyar nemzeti állam kiépítése.

A munkából, melyen legjobbjaink fáradoznak, kell hogy kivége részét a művelt magyar társadalom, sőt a körülményekhez képest minden művelt magyar ember.

Mit tehet a társadalom, vagy egyes ember?

A feladat ez: a magyar elem képességeit, tehetségeit fokozni kell; emelni kell szellemi és anyagi műveltségének színvonalát; általánossá kell tenni a nemzeti célokra való törekvést.

És hol van a megfelelő működési tér?

A nép körében, hogy az ne pusztán anyag, eszköz, de érző, gondolkodó munkatársunk legyen.

Az 1900. évi népszámlálás adatai szerint Zalamegyében az irni-olvasni tudók az összes lakosságnak 55.4%-át teszik. Ebben a mesterségben tehát a lakosság 44.6%-a nem járatos és így a statisztika adatai szerint a Duna jobb partján fekvő megyék közül az utolsó helyet foglalja el a miénk.

Általános műveltség dolgában bizonyosan nem a mi járásunk az utolsó, de azért itt is elég teendője akad egy művelt társadalomnak, mint azoknak a buzgó egyéneknek, kik lelkesedve és aggódva tekintenek nemzetünk jövője elé.

Hogy azonban biztosan láthassuk a teendőket, vizsgáljuk először a jelent.

— Most még nem, de maga is olyan lesz; maga sem különbb a deákné vásznánál — volt Klárka felelete.

— Tegyük fel, hogy mégis csak ilyen ilyesztő tulajdonokkal felruházott férje lesz, azért csak megcsókolgatná?

— Én megcsókolni? Sohasem. — Inkább nem megyek férjhez.

Imre csak mosolygott, folyton imádoztját nézve, miáltal Klárka belepirulva a hosszú monológba, hűvel zongorázni kezdett. A heves udvarló ezen jelenet alatt imádoztjának arcáról azt olvasta le, hogy az elhangzott szavak merő ellentétben vannak a kipirult arcczal és csillogó szemekkel. A hűvel játszott akkordok elhangzása után, néhány pillanatra néma csend honolt a szalomban.

A mama a szomszéd szobában talán éppen a napi fontos jegyzeteket készítve, egészen figyelme kívül hagyja a szerelmeseket.

Végre a csendet Imre törte meg — Már engedjen meg kedves Klárka, azt nem vagyok képes elhinni, hogy ön még ne szeretett volna.

— Azt nem mondom, volt olyan idő a közelmúltban is, midőn tetszett néhány fiatal ember.

Imre közelebb húzódva Klárkához, merészen fülébe sugta: — Mondja csak kedves, én is köztük voltam?

Klárka nem felelt, hanem pirulva nézett a zongora billentyűire.

— Hát pusztán nem adott azok egyikének sem? Folytatá Imre a vallatást.

— Ugyan hova gondol? maga bohó.

A dunántúli vidék lakossága általános felfogás szerint a kultúrában legelőrehaladottabb az ország összes vidékei között. Szerencsés földrajzi fekvése, kedvező természeti alakulása, termékenysége, a nyugattal való könnyű érintkezése, mind megannyi alkalmas tényező a szellemi és anyagi műveltség meggyökerezésére, fejlődésére.

Nagy általánosságban ez talán így is van. De ha részleteiben vizsgáljuk a dolgot, megdöbbenve vesszük észre, hogy a gazdagnak, termékenynek kiáltott nagy földterületen — beszéljünk csak megyénkről, — mily sok nyomorult, szegény falu van, melyekből száz és száz ember vándorol messze idegenbe, mert az édes hazai föld nem tudja eltartani; hogy a műveltségben oly előrehaladt országrészben nagy tömegek mily alacsony értelmiségi, etikai színvonalon állanak. Az összehasonlításban ne menjünk még csak a szomszéd Ausztriába sem, de még az ország nyugati vidékein lakó svab községekbe se, maradjunk járásunk határai között. Akik ismerik a járást, akik utazgatva, érintkeznek a legtávolabb fekvő falvak lakosságával is: összehasonlíthatják egyik-másik falu népét s látni fogják, hogy ezen az aránylag kicsiny területen mily elmentétek vannak a szellemi és anyagi műveltség tekintetében.

Ahol a népben magasabb fokú intelligenciát találunk, az nem a véletlen dolga, nem esetlegesség, ott a háttérben bizonyára egy tiszteletreméltó pap, tanító, vagy jegyző alakját látjuk, ki a hivatalos teendőin kívül ráért arra is, hogy a rábizott népet az iskolán kívül nevelje, oktassa, tanítsa, könyvtárt szervezzen, olvasó-, dal-egyleteket alapítson stb.

Ámde ilyenek kevesen vannak. Általában elmondhatjuk, hogy a néppel nem sokat törődünk. Részt veszünk-e

azokban a dolgokban, melyek egyenesen és kizárólagosan a népet érdeklik? Részt veszünk-e pl. a mulatságaikon? Az Alföldön az uri osztály mindig képviselve van a nép mulatságain, igen sokszor hölgyek is részt vesznek azokon és soha okot nem szolgáltat a nép semmiféle tekintetben arra, hogy e lépéseket kénytelenek volnának megbánni. Itt ez lehetetlen, mivel a fiatalság duhaj, rossz nevelésű, vagy igazabban neveletlen. De nem is lehet másként, miután senki sem gondol velük.

Az uri osztály gyermeke folyton neveltetve a család, az iskola, a környezet, a társak által 20—24 éves koráig járja az iskolát. Az iparos tanoncz elvégzi a tanoncziskolát, azután belép az ifjusági egyesületbe, ha önálló lesz, az iparos körbe, hol folyton csiszolódik, művelődik. A kereskedő hasonló uton megy végig. A földműves ember gyermeke — sokszor a szülő hibájából — az elemi iskolát sem végzi rendszeresen, az ismétlő iskolát pedig — ha csak lehet — elkerüli. Ennek utánna az iskola, esetleg a család által ápolt, élesztett nemes érzelmeit tovább fejleszteti az utca, a rossz társaság, sajnosan tudjuk, milyen irányban.

A gyermek lelke születésekor olyan, mint az üres papírlap. Lelkének erői lassan, fokozatosan fejlődnek a család, a környezet, az iskola hatása alatt. A nevelés feladata az, hogy a gyermek érzelmeit, indulatait helyes irányba terelje; lelke nemes vonásainak erősödését elősegítse, a rosszra való hajlandóságot a gyermek szívéből ki-gyomlálja. A tanítás pedig azokat az ismereteket nyújtja, mikre az életben szükségünk van.

Nagyon téved, ki azt hiszi, hogy csak az iskola nevel és tanít. Mint-hogy a nevelés célja általánosságban az, hogy a szépre, jóra való hajlandóságot erősítse, a rosszra való hajlamot gyengítse, sőt megsemmisítse, ennélfogva a nevelést szolgálja mindenki és mindenféle tényező, mely arra törekszik, hogy az emberek szívébe a rossz helyett nemes érzelmeket ültessen; és tanít mindenki, aki tudatlanabb embertársaival valami hasznos ismeretet közöl.

A nép társadalmunkban még most a gyermek helyét foglalja el. A gyermeket pedig vezetni, igazgatni kell és lehet is, csak bizalmát, rokonszenvét kell megnyerni. A felnőttek gyakran vesznek részt a gyermek komoly munkájában, pl. mikor az apa segít tanuló fiának. Gyakran leereszkedünk a gyermekképzés körébe; gondolatainkat az ő eszmemenete szerint irányítjuk; beleképzeljük magunkat az ő helyzetébe; kedélyesen elszórakozunk vele. A mely felnőtt rideg, komor a gyermekhez, azt ez nem szereti. Aki érdeklődik ügyes-bajos dolgai iránt, az előtt szíve megnyílik.

És ki lehet a nép nevelője?

Aki hivatásánál fogva a nép között él; továbbá mindaz, ki magába hajlamot érez arra, hogy a szegény néppel hetenként egy-két órán át együtt legyen, hogy velök elbeszélgessen, nekik felolvasson, őket egyre-másra megtanítsa stb.

— Ugy-e nem felel? Valószínű, sejtelmem nem esal.

— Én valakit megcsókolni... soha... soha!

Hát aztán azt hiszi Klárka, hogy ön lenne az első leány, kit fiatal embert megcsókol? Régi keletű a csók, hiszen a paradicsomban csattant el az első. Valószínűleg Éva atyánk hagyta ránk, mint a paradicsomi örömeik egyetlen kedves maradványát.

Klárka ezalatt lágyan érinti a zongora billentyűit és hamiskásan mosolyog Imrére.

Imre felbátorítva a mosolytól, közelebb hajol Klárkához. — Egész őszintén mondja meg Klárka, — sohasem érinté még szerelmes ifjú csókja piros ajakát?

— Soha... De még kezeimet sem.

— Hát mondja, annyira irtózik a csóktól?

Klárka kevés hallgatás után halkán, hogy a mama a szomszéd szobában meg ne hallja, így felel: — Mindig igen, igen féltem a csóktól. A mulkor zálogosdiban egy fiatal embernek csókot kellett volna adnom, de mikor meg akart csókolni, én elfutottam.

— És hol kerestett menedéket?

— A mamánál, kinek elpanaszoltam, hogy meg akartak csókolni. Mama megölelt, megcsókol és nevetve mondá: „Te kis bohó! Csak kerüljön a kezembe a haszontalan, majd adok én neki!”

— De én nem félek ám a mamától, — mondja Imre hirtelen megcsókolva Klárkát, aki elálmélkodva a merészség felett hagyja abba a zongorázást és haragosan néz Imrére.

— No most már siessen és adjon föl a mamának.

Y. Szigfrid.

A nép felnőtt részének tovább nevelése, oktatása: nemzeti érdek.

Hiszszük és reméljük, hogy a város és a járás művelt társadalma nem fog ridegen elzárkózni e hazafias kötelesség teljesítése elől.

Lakásmizeriák.

Sok olyan híres classikus költő van, kiket mindenki dicséri, az is, a ki nem is olvassa őket. Műveik még mindig olyan kiadók kezében vannak, a kik népszerű kiadásokat nem rendeznek, azért nem férhet minden tudnivágyó olvasó ezen költők szellemi termékeihez.

Ez a sorsa a mi városunknak is. Nagy dicsréttel emlegetik két vármegegyében, az is dicséri, a ki csak hirtől ismeri; de benne lakni csak az szeret, aki módja szerint a saját házában lakik. „Az én házam az én váram“, vallja angol módra a tulajdonos. Akinek módjában nincsen saját telkén, saját házában lakni, az huzódjék meg ott, a hol lehet; mert nálunk — úgy mondják — nagy a lakásmizeria. Ez a konstataált mizeria egyértelmű azzal, hogy alig van a közep osztály szerény igényeinek megfelelő bérház. A modern technika szabályai szerint épült, sőt izléses stílusú magánházak, melyek a helységnek külsőleg a városi jelleget megadják, kényelmes urilakásokkal vannak ugyan szép számmal; ezekben hiány nincsen, csak bérház van kevés és a mi van, az is olyan primitív, hogy az intelligens középosztálynak permanens gondja, sőt ijeszítő réme a lakáskérdés.

Tapolcza ez idő szerint olyan, mint a fiatal törekvő sas, melynek szárnyai megizmosodtak. A fejlődés legkedvezőbb stádiumában van. Nagyobb hullámokat vet a népesedési mozgalom: jövevény családok telepednek le, a házasságok statisztikája suttog a jövő reményéről, a terjeszkedés cardinális feltételei mutatkoznak; — de ezek a szívesen látott jövevények, ezek a sokat gratulált új családok nem találnak meleg fészekre, nem kapnak lakást — egyelőre.

Ha csak arról volna szó, hogy egyelőre nem kapnak lakást, hogy csak egyelőre nem illeszkedhetnek az új otthonban az új keretbe, az még hagyján. És bizony nem kellene a város fejlődését féltetni, nem kellene stagnációtól tartani. Sajnálni való csak az a körülmény, hogy a magán tőke azzal az apodiktikus kijelentéssel áll elő: nálunk Tapolczán nem rentálódik a bérházépítkezés, mert az investált tőke nem hozza meg a kamatot.

Igaz, hogy a bérház nem hozza meg azt a magas kamatot, melyet a kereskedelmi ügyletben befektetett tőke meghozna, de biztosabb az alapja és nem jár azzal a kockázattal, mint az üzleti tőke. Különben nem annyira magánérdek a bérház építkezés, mint közérdek. Nem csak a házba investált tőkének a kamatját kell számba venni, hanem magát a családot is, mely a házban lakik és a fogyasztók számát a városban szaporítja. Egy intelligens család jövödelmez a város-

nak átlag évi kétezer koronát, mely jövedelemben a helybeli kereskedők és iparosok részesednek, az értelmi társadalmi osztályról nem szólva, melynek a megfelelő osztályrész ezen fogyasztók jövedelméből szintén kijut. Tiszta sor tehát, hogy a bérház építkezés közérdek, mely a város helyi kereskedelmével és iparával, szóval a helyi forgalommal nexusban áll.

A közérdeket szolgálni ugyan az egyesek szent kötelessége is, de leginkább hivatása ez a helyi hatóságnak, a közintézeteknek és a városi társadalomnak általában.

Mit nem tesz egy külföldi városka idegenforgalom érdekében? Anyagi áldozattal szolgálják az ügyet a magántőke és a pénzintézetek. Jóllehet, Tapolcza a szőlőkoszoruzta balatonmelléki bércek tövében e tekintetben is vonzó erővel bír. De korai még az idegenforgalom kérdését felvetni; mert első sorban azokról a hajléktalanokról kell szólnunk, kik különben itt mindent megtalálnak: üde levegőt, a hegyek nemes, gyöngyöző nedűjét, kitűnő tejet, vaját, szőlőt, lágy kenyeret, ősi magyar vendégszeretetet. — tárt karokkal fogadják őket mindenütt; — csak fészket, meleg fészket nem találnak. Elálmélkodva áll itt a kedves jövevény, aki ide jött új hazát keresni ezen áldás közepette és az áhitattal rebesgeti: „Atdal Uram áldást, de nincs benne köszönet.“

A bérházkérdés érinti leginkább a közhivatalok és közintézetek tisztikarát, mely számra nézve mint fogyasztó közönség tekintélyes contigensét alkotja a városnak, mely társadalmi osztálylyal a helyi ipar és kereskedelem számotvet és éppen ezen osztálynak van nagy oka a panasza, hogy nem talál nálunk szerény igényeinek megfelelő, kényelmes tűzhelyet.

A tisztviselő, aki a közszolgálatban egész idejét poros akták közt az ezerigényű közönség ügyében tölti, kívánja leginkább a csendes kényelmes otthont, ahol családja körében a szolgálat fáradalmait pihenheti ki és az ez idő szerint nálunk csak pium desiderium.

A bérházkérdés nem egyoldalú, rideg tőkekamatkérdés tehát, hanem helyi, társadalmi és gazdasági kérdés, mely megoldását sürgeti, mert tőle függ a város további fejlődése, avagy örökös stagnációja.

Itt az idő, hogy a város közönsége a helybeli társadalom, a pénzintézetek a kereskedők és iparosok napi-rendre tűzzék ezen égető kérdést és okot-módot találjanak ki ezen a város további fejlődését érintő kérdés sür-gős megoldására.

Önkéntes tűzoltóegyletünk pártolása.

Az Úr parancsa: „Szeresd felebarátodat!“ — a sziv parancsa is. Eszünkkel csak gondolkodunk, tervezünk jót, gonoszot egyaránt, de a jónak választását, a helyes utat jó cselekedeteinkhez a sziv mondja, a sziv mutatja meg.

És azok, akik kiválnak a tömegeből, hogy elvégezve saját munkájukat, embertársaik javáért, annak megvédelmezéséért is fáradozzanak, örködve éjjel-nappal, feláldozva nyugalmaikat, kockáztatva egészségüket, életü-

ket, azok minden esetre betartják az Úr parancsát és azoknak kell, hogy szivük legyen.

Az egyesületek, mint a kultura növényei csak művelt talajban teremnek nemesebb gyümölcsöket! A társulás, az egyesülés érzete kétségtelenül a műveltség bizonyos fokát tételezi fel az emberiségben, de viszont az egyesületek az emberiségnek úgy anyagi, mint szellemi művelődésének mindenkor lényegesebb előmozdítói voltak.

Igy van ez az ország különböző városai és községeiben megalakult tűzoltó-egyletekkel s ugyanez áll a „Tapolczai Önkéntes Tűzoltó-Egylet“-re nézve is.

Harmincznegyedik éve már, hogy ez egyesület községünkben embertársaink vagyónak önzetlen megmentésére s a tűzveszély elleni megóvására megalakult s azóta e nemes hivatásának mindenkor eleget tenni iparkodott.

Ha valahol, úgy nálunk Tapolczán volt és van nagy szükség a tűzoltóság intézményére, mert községünk nagy része tömören egymás mellé tűzveszélyes anyagból épült házakból áll.

Az egyesület úgy a multban, mint a jelenben, mindig teljesítette önként vállalt kötelességét, nem úgy községünk háztulajdonos polgárai.

A legjobb katona fegyver nélkül tehetetlen ellenével szemben, úgy a tűzoltó, gépek és felszerelés nélkül mit sem tehet a pusztító elemmel szemben.

Az egyesületek anyagi támogatásából befolyó összeg, annak folyó kiadásai, gépek és felszerelések beszerzésére fordítatnak.

Tapolcza nagyközség építkezései nagyobb tűzoltói felszereléseket igényelnek. Ennek beszerzésére pénz kell, amit a község évi segélyezéséből, de jórészt a nagyközség pártolótársági díjából kell fedezni.

Községünk 5800 lelket számlál és mintegy 850 házzal bír. Alaposan feltehető, hogy e lélekszámból, sokat nem mondva és még az arany középut alatt is gondolkodván és maradván, de legalább is 300 fizetőképes háztulajdonossal rendelkezik. És mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy az egylet fentartásával kapcsolatosan felmerülő kiadások fedezéséhez az évi igen csekély 4 korona tagsági díjjal — és itt keserű fájdalommal ki kell mondanunk, — csak 87-en járulnak! Hol maradnak a nagyobb házak tulajdonosai az ő erkölcsi adójukkal?

Letelven az önk. tűzoltó-egylet pártoló tagjainak 3 évi cyclusa, a folyó évvel új három évre gyűjt tagokat.

Előre hát, igen tisztelt háziurak és jószívű emberek, álljatok azok anyagi támogatására, kik úgy is önként vállalt kötelességükkel róják le édes mindnyájunkért a vészben is felebaráti szeretetüket.

Tűzoltó.

H I R E K.

Halál ozás. Lapunk zártakor vesszük a Balatonvidék lakosait mélyen elszomorító hírt, hogy Engelbrecht Károly kir. tanácsos, a Ferencz József rend lovagja s a francia „Grand Prix“ arany érdem tulajdonosa, m. kir. szőlészeti főfelügyelő, a felsőbb szőlészeti tanintézet igazgatója, az ő munkássága által sirjából életre keltett magyar szőlőművelésnek, de különösen a Balatonvidék szőlőművelésének lánglelkű, rajongó és fáradhatatlan apostola, életének 43-ik évében Budapestben meghalt. Életrajzát és érdemei méltatását a jövő számunkban fogjuk közölni.

Kinevezés. Az új rend értelmében megyénk főispánja Tus Antalt, Fliég Józsefet, Marton Gyulát és Farkas Istvánt a helybeli áll. polgári fiúiskola gondnokságába tagokul kinevezte. Az új gondnoksági tagok f. hó 14-én tették le az esküt.

Tanügyi hír. Veszprém- és Zalavármegegyék plébániáinak új esperes kerületek szerinti felosztása szükségessé tette a tanító körök czélszerűbb elrendezését és e végből a megyés püspök nevezett megyék új espereskerületeiből a következő 9 egyesített kört alkotta: 1. a veszprémi és városi, 2. a palotai és enyingi, 3. a zirczi és szombathelyi, 4. a pápai és csóti, 5. a sümegi

és deveceeri, 6. a keszthelyi és kapornoki, 7. a füredi, monostor- apáti és tapolczai esperességi kerületek tanítói egy-egy tanítói körbe egyesülnek.

Thea estély. Az Eibesbüch-kávéház jan. 11-én thea-estélyt rendezett. Kedélyesség tekintetében ezen estély ritkította párját. Szép és díszes hölgykoszoru volt együtt. Hevenyében följegyeztük a következőket: Weiler Ignáczné, Schvarcz Hermanné, Frisch Lipótné, Weiler Dávidné, Wittman Ignáczné és leánya Erzsike, Feleki Margit, Rösner Mórné, Szücs Jenőné, Lusztig Ferenczné, Löwy B.-né és leánya Jolán. Hochstädter Ignáczné, Pauk Vilmosné, Löwy Laura Kosteletz, Ney Irén Veszprém, Berger Vilmosné, Harangozó Lajosné és lánya Maricza, Steiner Miksáné, Kardos Mórné, Faragó Leoné, Pollák Adolfné, Stiglitz Árminné, A szép társaság csakhamar tánczra kelt; Horváth Jóska bandája hűvel huzta a talp alá valókat. A négyest 20 pár tánczolta. Csak a hajnali órákban ért véget a rögtönzött, szépen sikerült multság.

A tapolczai izr. krajczáregylet január hó 13-án tartott gyűlésében elhatározta, hogy január hó 31-én fölolvassal és műkedvelői előadással egybekötendő jótékonycélú táncz-estélyt rendez. Az egyletnek sikerült Singer Bernát dr. szabadkai főrabbit felolvasónak megnyerni. Azonkívül Feleki Margit és Szücs Arnold dr. Gabányinak „Hypnotismus“ című párbeszédét fogják előadni. A krajczáregylet szerencsés kézzel választotta meg a szereplő személyeket, mert az azok iránt nyilatkozó általános rokonszenv már magában is biztosítja az est sikerét. De meg is érdemli ezen egylet az általános érdeklődést, mert jótékony-ságával, melyet különösen a szegény iskolás gyermekek fölruházásával és tankönyvekkel való ellátásával gyakorol, rászolgál a legnagyobb támogatásra. Hiszszük is, hogy megfelelő erkölcsi siker fogja a buzgó rendezőség fáradozását kísérni.

Tapolczai kath. nőegylet paraszt-báltja. Annyi félreértés, széthuzás, és mende-monda nem előzte meg meg egyszer sem a kath. nőegylet multságát, mióta csak e magaszos célú egylet főnáll, mint e jelen alkalommal; amiért is mindenki kíváncsian, más és más kedélyhangulattal várta e multság lefolyását. De a széthuzás, a magyarnak e társadalmi hibája, az egyszer mégsem ártott annyira a jó ügynek, mint a mennyire attól tartani lehetett volna. Ha leány kevesebb is volt a nőegylet e multságán, mint más alkalommal, de az az erkölcsi siker megvolt, hogy akik a szép nemből jelen voltak, mind kitűnően mulattak. A hölgyeknek valósággal robotban kellett járniok a hegedű directioja mellett a tánczot, mert a szép számmal megjelent fiatal emberek szinte egymás kezéből lopkodták ki a gyönyörű toaettekben ékeskedő szép hölgyeket. Bizonyos, hogy a még egy hét után is fáradt, fájós lábcskák a kath. nőegyleti bál kellemes reminiscenciának földézésére készítetik kecses gazdáik képzületét; mert szó a mi szó a hölgyek igen jól érezték magukat. Az anyagi siker pedig nagyobb volt, mint a tavalyi multságán, mert ezen a bálon nem kevesebb volt a bevétel mint, 424 kor., mely összegből leszámítva 138 kor. 56 fillér kiadást, maradt a jótékony célra tiszta jövedelem 285 kor. 44 fillér. Jelen voltak aszszonyok: özv. Beszedits Edéné, Bulla Antalné, Csendes Józsefné, Glazer Sándorné, Harangozó Lajosné, dr. Lőke Mórné, Leszner Sámuelné, özv. Mild Józsefné (Sümege), Pruska Ferenczné, Rauch Jánosné (Tördemicz), Stephaneck Jánosné, Takács Jenőné, Vastagh Jánosné. Leányok: Beszedits Gitka, Harangozó Maricza, Németh Erzsike, Mild Elvira (Sümege), Pruska Irma, Rauch Teri Tördemicz, Stephaneck Sári, Takács Maricza, Felülfizettek: Csendes József 26 K., Skublies Gyula (P.-Dörögd) 20 K.; Vastagh János 16 K.; Takács Jenő 12 K.; Eibesbüch Adolf, Forster Elek (Gy.-Kesz) 10—10 K.; Marton Részó, Leszner Lajos, Ley József, Szigly József, 8—8 K.; Glazer Sándor, Bulla Antal, Pollák Adolf 6—6 K.; Mild Mihály (Tördemicz), Csige Ferencz (Gulács), 5—5 K.; ifj. Leszner Józsefné, dr. Kovács Vilmos, Stephaneck János, dr. Lőke Mór, Marton Gyula, Dobrovics Miklós (Diszel), Vida János (A. Páhok), dr. Varjas Gábor, Frisch Lipót, 4—4

K.; dr. Fischer Gyula, Németh Dezsőné, Frisch Jenő, Frisch László, Kéry Elek, Tuss Antal, Gróf Kálmán, Szintén József 3—3 K.; Felisch Antal, K. J. Buchberger József, Burján Imre, Klein József, Lusztig Ferencz, Berger Vilmos, ifj. Flieg József, Kollányi Ödön, Pataki Tasziló, Révész Jaqu., Leszner Sámuelné, Popper Gyula, Hirsch Lipót, dr. Szücs Arnold, Flieg József, Horváth János, dr. Berger Sándor, Kemény Mór. özv. Beszedits Edéné. Schvarcz Hermán, Fülöp Károly, Károly, Kardos Mór, Pauk Vilmos, dr. Ruff Jenő, Mild Elvira (Sümege), Lénarth Mihályné, Söppner Sámuelné, 2—2 K.; Tamás bácsi, Grünhut József, Ipsits Imre, Pruska Ferencz, Keszler Zoltán (L.-Istvánd), Rauch János (Tördemicz), 1—1 K. Keszler család 10 K. Fogadják úgy a kegyes felülfizetők, mint a szíves résztvevők a nyomorral küzdő szegények nevében a kath. nőegylet hálás köszönetét.

Szociális mozgalom. Az immár hazánkban is égetővé vált szociális kérdés helyes megoldását hatalmas lépéssel segíti előre az 1900. XVI. és 1902. XIV. törvényekkel által megalkotott Országos Gazdasági Munkás és Cseléd segély-pénztár. Ezen oly áldásos intézményt ismertette Szigeti Ödön tanító f. hó 11-én a tapolczai kath. kör helyiségében nagyszámu érdeklődő gazdaközönség előtt. A jelenlevő gazdák elhatározták, hogy a segélypénztárba be fognak lépni. Bár a jó példa követésre találna és buzgó férfiak ismertetnek meg népünket ezen jótékony intézménnyel, mely a munkásoknak, cselédeknek, betegség, munkaképtelenség, halál esetre biztosítja. Lelkészek, tanítók, az Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegély-pénztár igazgatóságától (Budapest, V. Alkotmány-utca 16.) minden hazai nyelven bármily mennyiségben ingyen a segélypénztár ismertetésére vonatkozó népies füzeteket kaphatnak, csak levelezőlapon kell kérni. Nem tudjuk eléggé hangoztatni a segélypénztár fontosságát. Bár megértene azt minden szegényember és belépne az egyesüle: kebelébe. Némi tájékoztatásul fölemlítjük itt, hogy a ki nem akarja családját szerencsétlenség, munkaképtelenség esetén támasz nélkül hagyni, belép pl. az első csoportba fizet hetenként 20 fillért (egész évre 10 k. 40 f.-rt.) Ezért kap a pénztárból: 1. tiz esztendei tagság után, ha munkaképtelenné válik, havonként 10 korona nyugdíjat élete fogytáig. 2. ha öt esztendei tagság után meghal, családja kap 200 270K; 3. hatvanöt éves korában mindenki kap 100 K.-t. 4. ha baleset éri, ingyen kap orvost, gyógyszer, két hónapig naponként egy korona segélyt, két hónapon túl pedig a keresetképtelenné vált havonként 10 koronát élete fogytáig. Ha baleset miatt meghal, családja kap 400 koronát. A tagsági díjat nem kell előfogytig fizetni, csak 25 évig. Annak a családja, a ki meghal, mielőtt 5 évi tagságot betöltött volna, mindazt visszakapja, a mit a tag befizetett. Ide iktatjuk az egyesület áldásos működéséről szóló statisztikai kimutatását. Az 1902 évben a pénztár önként beiratkozott tagjainak száma összesen 44916. A biztosított gazdasági cselédek száma közel 35000. A kifizetett segélyekről a következő statisztikát állította össze a pénztár. Baleseti segély cselédnek 1296 esetben K. 68786.69. I. cs. tagoknak 222 esetben. kor. 7895.82. II. cs. tagoknak 43 esetben K. 869.29, rendkívüli tagoknak 457 esetben K. 15313.38, gépmunkásoknak 86 esetben K. 3627. 98. Rokkantsági segélyek: cselédeknek 314 esetben, K. 4755. 74, I. cs. tagoknak 14 esetben K. 150, rendkívüli tagoknak 42 esetben K. 724.83, gépmunkásoknak 3 esetben K. 40. Haláleseti segélyek: Cselédnek 109 esetben K. 27875. 15. I. cs. tagoknak 35 esetben K. 492.02. II. cs. tagoknak három esetben K. 11. 14. rendkívüli tagoknak 29 esetben K. 4354.17, gépmunkásoknak 8 esetben K. 2312. 84, összesen kifizetett 2688 esetben K. 140820. 34. Ujabbán Gróf Andrásy Dénes gróf Majláth Géza és Dréher Antal jelentették be a pénztárnál, hogy összes cselédeiket beiratják a tagok közé.

Meghívó. A zalamegyei 1848/49-i honvédeknek egylete évi rendes közgyűlését folyó évi január 25-én délután 3 órakor fogja

megtartani Zalaegerszegen a gazdasági egylet helyiségében, melyre az érdekelteket meghívja az egyesület vezetősége.

Uj bacillus. Alig, hogy elmúlt a tifusz, már ismét egy újabb undok bacillus ütötte fel fejét, mely hivatva lenne, nem a testet, hanem a békés családi életet megrontani, a baráti és társadalmi egyetértést feldulni, sziszegő kigyó módjára alattomosan belopódzkodva a gyanutlan tűzhelyekre és társadalmi körökbe. Ez újabb förtelmes bacillusok neve: anonyim levelek. Melyeknek alkalmas tenyészdeje a megromlott lélek. Művelt jó érzésű lélekben ilyen bacillus nem tenyészhet. Szerencsétlen ember! Hisz a vipera is táplálékának megszerzése végett használja méreg fogait. Vagy tán a békés egyetértés és kölcsönös szeretet feldúlása képezne táplálékát az ilyen romlott léleknek? Az lehet. De hisz akkor az mesebeli sárkány, mely hét fejjel és kilencz nyelvvel pusztítva járja be a békés nép lakóhelyeit, hogy gyönyörködjék a pusztulásban. Igazán szép gyönyörűség. Mily fonséges lehet az az érzés midőn belehelve a bűzös bacillusokat a békés lelkekbe ott a szeretet helyett az elhidegülés, harag, gyűlölet csiráit látja kifakadni. Vajjon van-e még az ilyennek lelkében egy rész, mely még nincs inficiálva? Kívánjuk hogy legyen és hogy az vezére legyen tetteinek. S ezennel még óva intjük a szerencsétlen beteget, hogy e bacillusokkal ne foglalkozzék s ne lehelje a közönség közé, mert azok megvizsgálása a diagnosztikus megállapítását s keserű orvosság rendelését vonná maga után.

Szerencsétlenség a Balatonon. A Balaton minden évben megköveteli a maga áldozatait. Alig léptük át az új év küszöbét, már is hírt veszük egy szerencsétlenségnek, mely halállal végződött. Folyó hó 11-én délelőtt Pál János szepezdi földmives János nevű fia két pajta-ával az utóbb enyhe időben nagyon felengedett jég ment csuszkalni. Fialatos könnyelműséggel szaladgáltak, csuszáltak a laza jégen, míg egyszerre csak mind a hárman a víz alá merültek. A három fiu közül kettő szerencsésen a part-ra vergődött, de a harmadik a szerencsétlen 16 éves Pál János belé veszett a vízbe. Holttestét a halászok még az nap megtalálták és miután gondatlanság esete nem forgott fenn, a falu lakosságának nagy részvéte mellett el is temették.

Multság. A keszthelyi ipartestület folyó hó 24-én az Amazon szálló termeiben táncz-estélyt rendez az egyesületi könyvtár javára.

Tűzvész. Folyó hó 12-én délután 2 órakor félrevert harangkongás riasztotta meg Monostor-Apáti község lakosait. Szabó Jakab és Szörös Márton földmivéseknek egy fedél alatt lévő lakházuk a pusztító elem martalékává lett. Nagy szerencse, hogy eső esett a megelőző éjszaka és az nap, így a szomszédok csekély háztípráson kívül nagyobb kárt nem szenvedtek. A tüzet 4—5 éves fiuk okozták, kik a pajtában gyufával játszottak. A kár 1000 koronára tehető. A házak biztosítva vannak.

Sertéshizlalo Sümege. A nyomasztó közigazdasági helyzet következtében sokféle érdekes terv kerül felszínre, melylyel gazdasági téren mutatkozó bajon akarnak segíteni. A sümegiek egy közigazdasági tervet megvalósításán fáradoznak, mely ha sikerül, nagy előnyére lesz nemcsak Sümege-nek, de környékének is. Több százezer korona alaptökével egy részvénytársulat van alakulóban, melynek célja az, hogy Sümege egy nagyobb kiterjedésű sertéshizlalo-telepet állítson föl. A terv megvalósulása földmívelés egyik ágát, a kukoricatermelést, miután a gazdák biztosítanak bizonyos mennyiségű kukoricát; előmozdítaná a sertéstenyésztést, mivel a vállalat kötelezné magát, hogy a sertéseket elsősorban a helyi piacon szerzi be. Használna a lakosság, még az is, hogy a hizlalt állatokat első sorban a helyi keresletnek biztosítja a vállalat, a folyó piaci árak szerint. A terv kerestülvitele Sümege-nek és vidékének csak előnyére válhatik.

Az ipartestületi multság. Mint értesülünk, az ipartestület kebelében alakult rendezőbizottság által 1903. február 1-ére tervezett táncz-estély február 7-én fog megtartatni.

Akik tévedésből duljanak az ipartestület tanácsa Mihály ipartestületi

Tánczestély
let jan. 25-én. A multság valat és felolvasmat rendez. programban szolgabíró, a nologgal fog fölolvastat. nologban fog vasuti, Uhricht zsef, és Till program majd egyénisége a ság fényes sil

Virtus a b
borban nincs folta meg Nécsisa, a ki a próbára tenni biatussá nem nyerádója irá villával támasri beavatozó gyilkos száncve, hogy a érdemlett büntér elmékedni hogy bizony declarált bor

Az iszako
Az új év bepett életbe a déglősöknek az alkohol nézni. Az új rendszabályvény értelme lerészegésné hét éven alónak megbízna, egy év egy izben metetésre ítélt a jövőre va kik iszakoos bőségesen s adnak nekik re illetve bizsasfelek, al sok bajt ok

P D a jar

Buza
Rozs
Árpa
Zab
Tengeri
Bab
Burgonya
etetésre

A K H

a házbéri

A házbéri az 1902. nyel már házbirtokosnak házuladva és Az ezen vedelem pénzügy a kiadott ber hó 1 Fehivat hogy a vedelem-nak meg községi allatt ok

Akik tévedésből nem kaptak meghívót, forduljanak az ipartestületi helyiségében Sebestyén Mihály ipartestületi jegyzőhöz.

Tánczestély. A tapolczai kath. legényegylet jan. 25.-én a kaszinó helyiségében szavalt és felolvasással egybekötött tánczvigalmat rendez. A választékos és változatos programban szerepelni fognak: Langer István szolgabíró, aki egy komoly és egy vig monologgal fog föllépni; Szigethy Ödön tanító, fölolvastat tart, részint szavaltat, részint monologban fognak szerepelni: Fekete Ferencz vasúti, Uhirich Margit k. a., Buchberger József, és Till János egyetemi tagok. Részletes program majd a jövő számban. A szereplők egyénisége a legnagyobb garancia e mulatság fényes sikeréhez.

Virtus a borban. Hogy az idej savanyu borban nincs erő azt kézzel foghatólag cáfolta meg Németh Ferencz borügynök kocsisa, a ki az idej bornak erejét akarván próbára tenni, addig ivott, míg csak oly rabíatússá nem lett, hogy meglepedkezvén kenyéradója iránti háláról és tiszteletéről, vasvillával támadt gazdájára, a kit csak rendőri beavatkozás mentett meg a hálátlan kocsis gyilkos szándékától. Meg vagyunk győződve, hogy a garázda ember megkapja megérdemelt büntetését és a dutyiban majd ráér elmélkedni ama szomorú tapasztalatával, hogy bizony az idej savanyu és rossznak declarált borban sok a rossz indulat.

Az iszákosság elleni törvény Angliában. Az új év beköszöntésével olyan törvény lépett életbe Angliában, mely különösen a vendéglősöknek okoz nagy kárt, de a melyet az alkohol hívei sem fognak jó szemmel nézni. Az új törvényt az iszákosság megrendszabályozására léptették életbe. A törvény értelmében azok, kik nyivános helyen lerészegesznek, letartoztathatók. Azok, kik hét éven alóli gyermekek fölügyeletével vannak megbízva és részeg állapotban találtak, egy évi fogságra is elítélhetők. Az, akit egy izben már iszákosságért már pénzbüntetésre ítélték, kaució letetésére kötelezhető a jövőre való tekintettel. Korcsmárosok, a kik iszákosoknak alkohol tartalmu italokat bőségesen szolgáltatnak ki, vagy alkalmat adnak nekik az iszákosságra, pénzbüntetésre illetve elzárásra ítéltetők. Ennek a törvénynek bizonyára örülni fognak azok a házasfelek, akiknek párja az iszákosságával sok bajt okozott már élettársának.

PIACZI ÁRAK

a január 13 iki heti vásáron.

		korona
Buza	50 kilóként	7.25—7.30
Rozs	" "	5.60—5.75
Árpa	" "	5.25—5.50
Zab	" "	6.00—6.25
Tengeri	" "	6.00
Bab	" "	8.—8.25
Burgonya asztali	" "	1.50—1.60
etetésre	" "	1.—1.20

A KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

Hirdetmény

a házbérvédelem bevallása tárgyában.

A házbéradó három év tartamára, vagyis az 1902., 1903. és 1904. évekre szóló érvénynyel már kivétel nélkül, most csak azok a házbirtokosok kötelesek vallomást adni, kiknek házuk az 1902. év folyamán lett bérbe adva és erről eddig vallomást nem adtak. Az ezen kivétel alapjául szolgáló házbérvédelem vallomások benyújtására a m. kir. pénzügyminiszterium az 1902. évi 90863. sz. a. kiadott rendeletével az 1902. évi november hó 15-től 30-ig terjedő időt tűzte ki.

Fehivatnak ennél fogva a háztulajdonosok, hogy a nekik (ingyen) kézbesített házbérvédelem-vallomási ívet pontosan és valóságosan megfelelő hűséggel töltsék ki s azt a községi elöljáróságnál legkésőbb 8 nap alatt okvetlenül nyújtsák be.

Ha a bevallási űrlapoknak az érdekelt felek könnyedségére elrendelt kézbesítése bármely ok vagy akadály miatt elmaradna és az az illető háztulajdonos a bevallás benyújtásának kötelezettsége alól felnem menti, ez esetben a szükséges űrlapok a község házában szerzendők be.

Az a házbirtokos, házbérvédelem vagy házfelügyelő aki a házbérvallomást az 1883. évi XLIV. t. cz. 15. §-ban körülírt felhívás daczára sem adja be, vagy a hiányos alakban beadott vallomást hivatalosan megjelölt hiányait a kivető közegek által kitűzött legalább 8 napi szoros határidő alatt nem pótolja a hiányok kipótlása végett elrendelt helyszíni szemle költségeit viselni tartozik és 2 koronától 100 koronáig terjedhető bírsággal büntetendő. (1883. XLIV. t. cz. 15. és 101. §§.)

A házbérvédelem eltitkolása és valótlan adatok bevallása jövedéki kihágást képez, mely az eltitkolt bérösszeg után járó adó 1-8-szorosával büntetettik. (1883. XLIV. t. cz. 100. §.)

Tapolcza, 1903. január 10.

Németh Jenő, Glazer Sándor,
községi II. jegyző. községi bíró.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Erdélyi Pál

ezelőtt Leszner Ferencz vaskereskedése, egész ujonnan átalakítva és berendezve. Ajánlja elsőrendű gazdasági gépraktárát, borsajtókat, permetezőket, porozó és kénegező gépeket. Épület és butor vasalások, konyha berendezések; ugy mindenféle a gazdaságban szükséges vasárakat, pontos és jutányos kiszolgálás mellett.

EGY ZONGORA eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

STIGLITZ ÁRMIN órás és aranyműves Tapolcza. Van szereném, mint a helyben legrégebbi elismert elsőrendű órás és aranyműves, a n. e. közönség becses tudomására hozni, hogy ugy nagy árakészlet, mint olcsó beszerzési áráimmal fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy vevőimmet a legjutányosabb árak mellett szolgálhatom ki.

Fali óra	2 frt. 20 kr
Nikl remontoir óra	3 " 50 "
Ezüst dupla fedelű remontoir óra	6 " " "
Ezüst lánc	1 " 50 "
Ezüst tula dupla fedelű remontoir óra	9 " " "
14. ka. arany lencse-függő	1 " 80 "
14. ka. legszebb arany-függő	3 " 50 "
14. ka. arany gyűrű	3 " 50 "
	stb. stb.

Minden árut jótallal mellett és versenyképes áráért szállítok. Mindennemű javításban specialista! Ajánlom a legújabb berendezett színes fényképek, mint: melltű, zsuzsu, nyakkendő, kézelő-

gomb stb. arany, ezüst arany oza és broncekeretben. Kiváló tisztelettel Stiglitz Armin órás és aranyműves. Tapolcza. 37—52.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat mindenféle a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: permetező, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó nagy raktárt tartok mindennemű mező gazdasági gépekből.

PAUK VILMOS

vaskereskedése Tapolcza.

1—52

HOCZ GERGELY géplakatos Tapolczán.

Elvállal: Malom berendezéseket, vízvezetékeket, kuttak és closet berendezéseket, Acetilen gázvilágítási felszerelést, házi sürgöny és villámhárítók felállítását. Sir-rácsok, vaskapuk készítését a legdiszesebb kivitelben: Takarékos tüzhelyek, és mindenféle épület vasalásokat a legjobb kivitelben. Ajánlja saját gyártmányu szénkénegezőket és permetezőket, melyeknek jóságáért kezeskedik — ugy szintén borsajtó szőlőzúzó és gazdasági gépeit, ugy mindennemű javításokat a legjutányosabb áron.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

A kapolcsi fogyasztási szövetkezet rendes évi közgyűlését folyó évi január 25-én délután 1 órakor a községi irodában tartja, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

az igazgatóság.

Közgyűlési tárgysorozat:

1. A felügyelő bizottság által felülvizsgált számadás és mérleg felolvasása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottságok felmentvény megadása.
3. Egyébb indítványok tárgyalása.

Kapolcs, 1903. január 16-án.

Az eredeti számadás és mérleg az üzlet helyiségében 8 napig megtekinthető.

Számadás 1902. évről.

Bevételek összege 22859 korona 38 fillér. Kiadások 22830 korona 07 fillér pénztári maradvány 29 korona 31 fillér. Mérleg számla: *Vagyoni*: 12269 korona 28 fillér. *Teher*: 9813 korona 32 fillér. Egyenleg 2455 korona 96 fillér.

Kapolcs, 1902. december 31-én.

Bíró György s. k. Horváth József s. k.
elnök. pénztáros.

Sándor János
könyvelő.

Legelőbb bevásárlási forrás!

WEINER ÉS JAKOBOVITS áruházában

Budapest, VIII. kerület kerepesi-ut 75/b. a központi pályaudvar közelében.

12 és 16 frt. legújabb szabásu orosz ruhák legdivatosabb kivitelben saját műhelyünkben.

Szady Clottali sima béleletlen	1 frt. 90
Ugyanaz 2 volánnal v. szerpentinrel	3 — 3.50
Orosz bluz hozzá	2.50 — 3
Legújabb szabásu aljak divatos homespun és cibilib kelméből	5.50, 6.50, 8, 9
Selyem alj elegans kivitelben szerpentin fodorról és volánnal	9, 10, 12
Inglbluzok legfinomabb divatselyemből esikkal és asour áttöréssel 9, 10, 12, sima taftse-lyemből 4, 5, 6, nyers selyemből 2, 2.50, 3	
divatos francia szövetből 2.50, 2, 3.50 téli jól mosható flanelből 95 kr. Vászón és schiffon a legnagyobb választékban 3 frttól feljebb.	
Téli pongyola divatos flanel, barket vagy eskimó flanelből	3, 3.50, 4, 4.50 5.

Barketruha ingbluz vagy orosz szabásu bluzal 2.50, 3, 3.50

Teljes menyasszonyi kelengyék.

Különösen figyelmébe ajánljuk a nagyérdemű közönségnek kabát, paletó, gallér és gyermekköpeny osztályunkat.

Minden egyes darab saját műhelyünkben személyes felügyeletünk alatt készül a legdivatosabb kelméből és legjobb fazon szerint. Kabát, paletó és gallér 5 frttól gyermekköpeny 2 frt. 50 kr. tól feljebb. Dus raktárt divatos szövetekben női és uri fehérneműkben. Megrendelésnél elegendő a felső és derék bőség és alj hossz megjelölése esetleg jól álló derék beküldése.

Jorgo János

órás gyári raktár Wien III/4. Rennweg Nr. 75 B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen es bérmentve megkaphassa. Olcsó bevásárlás czéljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezeséget vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nickeltokban 36 órai járással 2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst pánczélláncz 15 r 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5
7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjék nevemre és házszámomra 75 B. pontosan figyelni.

Rum, Cognac, Szilvórium.

likőrök, likőrkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag 1/8 sőt 1/4 részben olcsóbban állíthatók elő, mint késszen vett áruk. **Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.**

Baros Gábor.

Budapest, VII. Dohány-utca 1. szám.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger féle

„Viktória” tyukszem kenőccsel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér: 1 kor 50 fillér beküldésnél bérmentve Kapható feltalálónál:

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszeriarban és droguista üzletben.

ELADÓ

4 drb. két éves növendék szilaj bika,
1 drb. 3 éves szilaj hágó bika,
1 drb. 5 éves szilaj hágó bika,

nyirlaki gazdaságban

2-3

posta: Sümeg.

Ne vegyen senki hangszert

míg

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legjobb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen es bérmentve küldetik

Budapestről.

Király-utca 411 sz.

M E G H I V Ó,

A Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaság XXXIII-İK ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1903. február hó 1-én délután 2 órakor saját helyiségében tartja meg, melyre az intézet részvényeseit tisztelettel meghívom.

Hertelendy Ferencz

országyűlési képviselő, elnök.

A felügyelő bizottság által megvizsgált mérleget 1903. január hó 19-től kezdve, az intézet hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt a részvényesek megtekinthetik.

T Á R G Y S O R O Z A T.

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása s a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
5. Az alapszabályok 21. §-a értelmében netán beadott indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

Mérlegszámla: Vagyon: Pénztár 1902. december 31-én 45637 korona 25 fillér. Leszámított váltók 1,458.460. Jelzálog kölcsönök 802233.95. Előleg kölcsönök 28282, Vasuti részvények 2000. Sorsjegyek 1146.75. Óvás előleg 21.74. Butor számla 700. Visszont leszámított váltók után előre fizetett kamat 2529.67. Folyó számla adások 1412.56. Chekkszámán a m. kir. postatakarékpénztárnál 203.16. Hátralékos kamat számlán 13315.80. Intézeti ház számlán 25000. Nyugta bélyeg számlán 32.60. Bánatpénz számlán 3401. Összesen 2.364.376 korona 48 fillér. **Teljes:** Részvénytőke 360,000. Tartaléktőke 120,000. Különleges tartaléktőke 30,000. Betétek tőkésített kamatokkal 1.205.186.33. Visszont leszámított váltók 558.761. Előre fizetett átmeneti kamatok 16.692.03. Tőkésített kamatok fizetetlen adója 2060.95. Mult évről áthozott nyereség 3000. Ez évi tiszta jövedelem 68676.17. Összesen 71676 korona 17 fillér. Főösszeg 2.364376 korona 48 fillér.

Felügyelő bizottsági jelentés: Az intézet alapszabályai ugy a kereskedelemi törvény 195. §-ának intézkedéseihöz képest, a reánk ruházott felügyelő bizottsági tisztségnek megfelelőleg a lefolyt 1902. üzletévben a részvénytársaság ügykezelését és könyvvezetését negyedévenként és pedig 1902. április 12-én, augusztus 30-án, nov. 8-án és december 31-én megvizsgáltuk és ezen vizsgálat eredményeként jelentjük, hogy ugy az ügykezelés valamint a könyvvezetés körül pontos és szakszerű eljárást tapasztaltunk.

Az 1902. évi december 31-én felvett leltárban foglalt vagyonalkatrészeket s a betéteket tételről-tételre átvizsgáltuk, az 1902. üzletévről készített mérleg és nyereség-vesztesség számla tételeit az üzleti könyvek helyesnek talált zárlati adataival és a leltár tételeivel teljesen azonosnak találtuk s így a zárszámadásokat a kereskedelmi törvény 199. §-a értelmében helyesen fölláttottnak jelentjük.

Az igazgatóság nyereség felosztási javaslatát, mely ugy az intézet mint a részvényesek érdekeinek teljesen megfelel, egész terjedelmében magunkévá tesszük s azt elfogadásra ajánljuk.

Az 1902. üzletévre az igazgatóság részére a felmentvény megadását hozzuk javaslatba s ezt a saját részünkre is kérjük.

Tapolczán, 1903. január hó 17-én.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Áts Ferencz
felügy. biz. elnök.

Csigó Ferencz
felügy. biz. tag.

Nagy Aladár
felügy. biz. tag

Takács Jenő
felügy. biz. tag.

Emeletes házeladás.

Keszthelyen a főutcán

a legélénkebb forgalmu helyen, tágas üzlethelyiséggel, két kényelmes több akrészből álló lakás és mellék helyiségekkel, kut a házban, naponként kosárpiaz közvetlen a ház előtt, minden órában szabadkézből eladó. Közelebb értesítéssel szolgál a „Tapolczai Lapok” kiadóhivatala.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján Tapolczán.